

**UCHWAŁA NR XXV.153.2022
RADY GMINY NIECHANOWO**

z dnia 30 maja 2022 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022 - 2024

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r o samorządzie gminnym (tj. Dz.U. z 2021r, poz. 1372 ze zm.), art. 176 pkt. 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2021r, poz. 447 ze zm.) Rada Gminy Niechanowo uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022 – 2024, który stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Niechanowo

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego

Załącznik do Uchwały Nr XXV.153.2022

Rady Gminy Niechanowo

z dnia 30.05.2022

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE NIECHANOWO
NA LATA 2022 - 2024**

SPIS TREŚCI

- I. WPROWADZENIE**
- II. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU**
- III. DIAGNOZA SPOŁECZNA**
- IV. ANALIZA SWOT**
- V. INSTYTUCJE DZIAŁAJĄCE NA RZECZ DZIECKA I RODZINY W GMINIE NIECHANOWO**
- VI. CELE PROGRAMU**
- VII. PLANOWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU**
- VIII. BENEFICJENCJI PROGRAMU**
- IX. ŹRÓDŁA FINANOWANIA**
- X. MONITORING I EWALUACJA**

I. WPROWADZENIE

Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Niechanowo na lata 2022-2024 został opracowany na podstawie art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zgodnie z zapisami cyt. ustawy do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną. Program służy ochronie najmłodszych oraz wspieraniu rodzin przeżywających trudności w prawidłowym wypełnianiu swoich podstawowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

W celu stworzenia niniejszego programu wspierano się diagnozą problemów społecznych przeprowadzoną w 2019r – dzięki temu działania programu są spójne ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Niechanowo. Założenia przedstawione w Gminnym Programie Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 są kontynuacją działań poprzedniego Programu. Ponowna analiza potrzeb społeczności lokalnej oraz uwzględnienie zachodzących zmian społecznych, pomogły w przygotowaniu Programu odpowiadającego na potrzeby rodzin zamieszkujących gminę Niechanowo.

Sytuacja materialna wielu rodzin uległa poprawie dzięki rządowym programom, jednakże jakość sprawowanej opieki nad dziećmi, budowanie emocjonalnych więzi czy kwestie wychowawcze wciąż pozostają wyzwaniem.

Cele wyznaczone programem służą zatem realizacji ustawowego obowiązku wspierania rodzin, jak również podejmowaniu różnorodnych działań i inicjatyw promujących i wzmacniających przekonanie o niezastąpionej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka, szczególnie w obliczu wyzwań współczesnego świata. Czynnikiem wzmacniającym efektywność działań jest pewnego rodzaju interdyscyplinarność programu, która zakłada zaangażowanie i wykorzystanie potencjału różnorodnych instytucji – tak aby podjąć najbardziej konstruktywne działania na rzecz danej rodziny. Udzielanie pomocy nie powinno ograniczać się tylko do sytuacji kryzysowych, należy podejmować działania o charakterze prewencyjnym, profilaktycznym. Głównym zadaniem i istotą działań pomocowych powinno być przeciwdziałanie sytuacjom związanym z umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej. Trzeba pamiętać, że rodzina jest podstawową komórką, w której powinien odbywać się naturalny proces kształtowania się osobowości wszystkich członków rodziny ze szczególnym uwzględnieniem dzieci.

Rodzina, w naszym przekonaniu, jest najważniejszym miejscem kształtowania człowieka, przekazywania wartości i budowania trwałych relacji. Rodzina stanowi integralną część społeczeństwa, jest jego najmniejszą, a zarazem podstawową komórką – pierwszym i podstawowym środowiskiem wychowawczym dziecka w którym przebiega proces socjalizacji dzieci, kształtowanie ich osobowości oraz przygotowanie do pełnienia przyszłych ról społecznych. Rodzina kształtuje osobowość młodego pokolenia, postawę społeczną i wyznacza koleje jego losu – dlatego tylko „zdrowa rodzina” jest warunkiem wykreowania młodego pokolenia, które będzie miało poczucie własnej wartości, aspiracji, empatii jak również będzie bazą do budowania kolejnej prawidłowo funkcjonującej najmniejszej komórki społecznej.

Rozpad rodziny, niewydolność wychowawcza, brak poczucia bezpieczeństwa, narastanie konfliktów powodują wzrost zjawisk negatywnych, które wymagają ingerencji z zewnątrz – angażując siły i środki społeczne. Wsparcie rodziny powinno być wczesne i mieć charakter profilaktyczny. Główną zasadą powinna być zasada pomocniczości. Działania przyniosą najlepszy efekt gdy będą się odbywać za zgodą rodziny i przy jej aktywnym udziale. Praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadrę, winna być kompleksowa i obiektywna. Pracę z rodziną należy podjąć w jej najbliższym otoczeniu i w różnorodnych formach środowiskowych bez potrzeby odrywania dziecka od rodziny. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć

charakter profilaktyczny, uwzględniając zasadę pomocniczości. Konieczność odebrania dziecka rodzinie biologicznej i jego umieszczenie w rodzinie zastępczej jest ostatecznością – wtedy podstawowym celem pracy z rodziną biologiczną będzie podjęcie działań zmierzających do jak najszybszego powrotu dziecka do rodziny biologicznej. Jednym z nowatorskich rozwiązań w systemie pomocy społecznej jest możliwość zatrudnienia asystenta rodziny do pracy na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Rola asystenta rodziny polega na całościowym wspieraniu rodziny wychowującej dzieci zagrożone wykluczeniem społecznym, poprzez zmotywowanie i nakłonienie rodziny do ich sprawczości, podniesienia własnej samooceny, wzbudzenia wiary we własne siły, a także udzielenie pomocy w nowym przeorganizowaniu prowadzenia gospodarstwa domowego i właściwego zarządzania posiadanymi środkami finansowymi. Działania asystenta rodziny mają wspomagać rozwój kompetencji wszystkich członków rodziny, tj: rodziców, dzieci, czemu służy indywidualne podejście do każdej rodziny, jej problemów i jej zasobów. Asystent nie przejmuje działań za rodzinę, jedynie wspiera ją w wykonywaniu określonych czynności i zadań, pokazuje jakie efekty przyniesie ich praca nad wprowadzaniem pożądaných zmian, tak aby przyniosły zamierzone, pozytywne efekty. Pozostawienie rodzin bez fachowego wsparcia i różnorodnej pomocy specjalistycznej spowoduje wzrost zjawiska dalszej degradacji rodzin i skutkować będzie różnorodnymi konsekwencjami, którymi najbardziej zagrożone będą małoletnie dzieci.

Niniejszy program jest propozycją zintegrowanych kierunków działań realizowanych w zakresie opieki nad dziećmi i rodziną na terenie gminy Niechanowo – ma zatem charakter zróżnicowany, zarówno profilaktyczny jak i interwencyjny, w zależności od celów i poszczególnych zadań prowadzących do ich realizacji.

Pomoc społeczna jako instytucja polityki społecznej państwa ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. W przepisach o pomocy społecznej zawarta jest zasada pomocniczości, która kładzie nacisk na wspieranie, a nie bezpośrednie zaspokajanie potrzeb. Współuczestnictwo rodziny w działaniach na rzecz poprawy własnej sytuacji podnosi motywację, sprawia, że rodzina bierze odpowiedzialność za własne życie, a także wzmacnia poczucie sukcesu rodziny w przypadku wprowadzenia i utrwalenia pozytywnych zmian.

II. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

1. *Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*
2. *Ustawa z dnia 12 marca 2004r o pomocy społecznej*
3. *Ustawa z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu przemocy*
4. *Ustawa z dnia 26 października 1982r o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi*
5. *Ustawa z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu narkomanii*
6. *Ustawa z dnia 28 listopada 2003r o świadczeniach rodzinnych*
7. *Ustawa z dnia 07 września 2007r o pomocy osobom uprawnionym do alimentów*
8. *Ustawa z dnia 26 października 1982r o postępowaniu w sprawie nieletnich*
9. *Ustawa z dnia 11 lutego 2016r o pomocy państwa w wychowaniu dzieci*
10. *Ustawa z dnia 04 listopada 2016r o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”*
11. *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 02 kwietnia 1997r*

12. Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne ONZ z dniem 20 listopada 1989r

III. DIAGNOZA SPOŁECZNA

Diagnoza społeczna dotyczy funkcjonalności rodzin zamieszkujących w gminie Niechanowo w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Diagnoza została dokonana w oparciu o dane z Wydziału Ewidencji Ludności Urzędu Gminy w Niechanowie oraz dane będące w posiadaniu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Niechanowie. Punktem wyjścia do określenia zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest analiza danych o osobach i rodzinach objętych wsparciem Ośrodka Pomocy Społecznej w Niechanowie.

Gmina Niechanowo jest gminą wiejską, rolniczą o powierzchni 105,31 km², którą według stanu na dzień 31 grudnia 2021r zamieszkiwało 6044 mieszkańców. Gmina liczy sobie 22 sołectwa w skład których wchodzi 24 miejscowości (Arcugowo, Cielimowo, Czechowo, Drachowo, Goczałkowo, Grotkowo, Gurowo, Gurówko, Jelitowo, Jelonek, Karsewo, Kędzierzyn, Malczewo, Marysin, Mierzewo, Mikołajewice, Miroszka, Niechanowo, Nowa Wieś, Potrymowo, Trzuskolów, Żółcz.

Dla potrzeb Programu opracowano kartę diagnostyczną , w której zawarto informacje podane w tabeli nr 1.

Tabela nr 1.

WYSZCZEGÓLNIENIE	2019	2020	2021
Ogólna liczba mieszkańców	5991	6039	6044
Kobiety ogółem	3041	3062	3069
0 - 7	304	301	311
8 - 17	367	385	395
18 – 60	1760	1751	1736
pow. 61	610	625	627
Mężczyźni ogółem	2950	2977	2975
0 - 7	278	302	298

8 - 17	404	391	391
18 - 65	1959	1975	1962
pow. 65	309	309	324

Mając na uwadze płeć i wiek mieszkańców gminy Niechanowo można zaobserwować zwiększającą się z każdym rokiem liczbę dzieci w przedziale wiekowym (0 – 7 lat), w nieznacznym stopniu ale ubywa osób obojga płci w wieku produkcyjnym. Natomiast zdecydowanie wzrasta liczba seniorów: (kobiety pow. 61 lat i mężczyźni powyżej 66 lat). Liczba mieszkańców ma ogólnie nadal nieznaczną tendencję wzrostową.

Udzielone świadczenia z pomocy społecznej w 2021r

Pod opieką Ośrodka Pomocy Społecznej w Niechanowie w roku 2021 pozostawały ogółem **83** rodziny – z czego wyszczególniono następujące typy rodzin:

- z dziećmi **24**
- niepełne z dziećmi **9**
- emerytów i rencistów **17**
- 1-osobowe gospodarstwa **33**

Zamieszczona poniżej tabela wskazuje, iż liczba korzystających z pomocy rodzin z dziećmi zmniejszyła się gdy po 1 kwietnia 2016r weszło w życie świadczenie wychowawcze – tzw. 500 +). Można więc stwierdzić, że część rodzin dzięki świadczeniu wychowawczemu podjęła wysiłek wykorzystania własnych możliwości i zasobów w celu uniezależnienia się od pomocy społecznej.

Tabela nr 2.

Rok	2019	2020	2021
Ogólna liczba rodzin korzystających ze wsparcia OPS	97	89	83
Liczba rodzin z dziećmi korzystających ze wsparcia OPS	30	26	24

Przyczyny i nasilenie trudnych sytuacji życiowych rodzin pokazuje tabela nr 3

Tabela nr 3.

Występujący problem	Liczba środowisk
Ubóstwo	36
Bezdomność	4

Potrzeba ochrony macierzyństwa	14
W tym : wielodzietność	12
Bezrobocie	19
Niepełnosprawność	47
Długotrwała lub ciężka choroba	38
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	7
Alkoholizm	10
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1

W 2021r głównym powodem przyznania świadczeń była niepełnosprawność i długotrwała lub ciężka choroba. Kolejnymi najczęściej występującymi przyczynami udzielania pomocy było ubóstwo i bezrobocie. Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych zdiagnozowano w 7 środowiskach.

Przyczyny udzielania pomocy można interpretować, jako najczęstsze problemy społeczne występujące na terenie gminy. Bezrobocie/bierność zawodowa są kolejną, często występującą przyczyną ubóstwa, które mają podstawowy wpływ na funkcjonowanie rodzin. W połączeniu z innymi czynnikami dysfunkcyjnymi jak: długotrwała choroba, niepełnosprawność, alkoholizm, bardzo często dochodzi do powstania problemu bezradności zarówno w sprawach opiekuńczo-wychowawczych jak i w prowadzenia gospodarstwa domowego. Dlatego, jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby są zobligowane do wspierania rodziny i podjęcia na jej rzecz określonych działań. Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań.

Rodzina dysfunkcyjna

Przez rodzinę dysfunkcyjną rozumiemy rodzinę, która nie wypełnia swoich podstawowych zadań i obowiązków wobec swoich małoletnich dzieci – rodzice przedkładają zaspokojenie własnych potrzeb, nie interesując się dobrem będących na ich utrzymaniu dzieci. Taka długotrwała sytuacja doprowadza do zaburzenia więzi emocjonalnej między członkami rodziny, relacje w rodzinie są bardzo napięte a sytuacja emocjonalna i socjalna dzieci jest bardzo trudna. Każda rodzina dysfunkcyjna naraża dzieci na szereg negatywnych emocji, brak zabezpieczenia podstawowych potrzeb, stosuje surowe kary – często nieadekwatne do stopnia przewinienia.

O rodzinie dysfunkcyjnej mówimy w sytuacji, w której:

1. jedno bądź oboje rodziców uzależniło się od alkoholu,
2. występuje problem wykorzystania seksualnego małoletnich (w sytuacji bezradności małoletnich pozostających na utrzymaniu),
3. jedno bądź oboje rodzice stosują przemoc psychiczną, emocjonalną wobec swoich małoletnich dzieci (szantaż, zastraszanie itp.),
4. jedno bądź oboje rodzice stosują przemoc fizyczną wobec małoletnich dzieci

Rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, służby medyczne, policję, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną oraz podejmowania działań na rzecz rodziny w oparciu o sprecyzowany plan działania. Praca z takimi rodzinami wymaga od kadry pomocy społecznej wysokiego profesjonalizmu i zaangażowania w podejmowanych działaniach.

Organizując różne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloprotymowej, należy doceniać i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w prawidłowym rozwoju dziecka, należy ją wspierać i wspomagać tak, aby jej przywrócić prawidłowe funkcjonowanie. Stąd też, założeniem niniejszego Programu jest wsparcie rodziny naturalnej już na etapie, kiedy pojawiają się problemy.

Istotną rolę w działalności GOPS odgrywa praca socjalna, która jest działalnością zawodową mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie i pełnienia ról rodzicielskich.

Zapewnienie wsparcia pracowników socjalnych, asystenta rodziny i pomocy innych instytucji w znacznym stopniu daje szansę na pozostawienie dziecka w rodzinie biologicznej.

Realizując zadanie określone w ustawie o wspieraniu i systemie pieczy zastępczej Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej w Niechanowie zatrudnia od 1 października 2021r na ½ etatu asystenta rodziny, pracującego na umowę zlecenie w zadaniowym systemie czasu pracy. Aktualnie na terenie gminy Niechanowo opieką i monitoringiem asystenta objętych jest 7 rodzin z małoletnimi dziećmi, które wymagały natychmiastowego wsparcia. W/w rodziny dobrowolnie zadeklarowały współpracę i podpisały stosowny wniosek .

Współpraca z asystentem rodziny, poza sytuacjami kiedy obowiązek ten nakłada sąd, jest dobrowolna i następuje po podpisaniu deklaracji o współpracy. Czas współpracy jest różny w zależności od występujących problemów i determinacji rodziny, aby problemy te przezwyciężyć. Obserwuje się, że okres współpracy z asystentem rodziny wydłuża się z uwagi na mnogość problemów występujących w środowisku. Po zakończeniu współpracy z asystentem, rodzina zostaje objęta monitoringiem przez kolejne 3 miesiące. Monitoring polega na wizycie asystenta u rodziny w miejscu jej zamieszkania.

Asystent przyznawany jest rodzinie na wniosek pracownika socjalnego, po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz dokonaniu analizy sytuacji rodziny. Warunkiem podjęcia współpracy jest wyrażenie zgody rodziców na objęcie ich rodziny działaniami asystenta rodziny. Specjalistyczne, wielopłaszczyznowe wsparcie asystenta przyczynia się do podniesienia kompetencji rodzicielskich i odsuwa zagrożenie związane z koniecznością odebrania dzieci ze środowiska naturalnego i umieszczenia ich w pieczy zastępczej. Natomiast w sytuacji braku zgody rodziny na współpracę z asystentem rodziny, po dokonaniu przez pracownika socjalnego głębokiej analizy środowisk rodzinnych, w sytuacji zagrożenia dobra dziecka sąd opiekuńczy może zarządzić środek zapobiegawczy w formie umieszczenia dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych lub w rodzinach zastępczych. Praca z rodziną biologiczną prowadzona jest także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej. Rezultaty pracy z rodzinami zależą przede wszystkim od aktywności tych rodzin, woli włączenia się w realizację planu pomocy, chęci wprowadzenia pozytywnych zmian w życiu rodzinnym, tak aby dzieci mogły powrócić do swoich rodzin biologicznych i już bezpiecznie w nich funkcjonować.

Pieczna zastępcza

Pieczna zastępcza może być sprawowana w formie rodzinnej (rodzina zastępcza (zawodowa, niezawodowa, rodzinny dom dziecka) lub instytucjonalnej (placówki opiekuńczo-wychowawcze). Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w zakresie zasad finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej, samorząd gminy ponosi odpowiednio wydatki na opiekę i wychowanie w wysokości:

- 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30 % w drugim roku,
- 50% w trzecim roku.

Jak wynika z informacji Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gnieźnie w roku 2021 w rodzinnej pieczy zastępczej (rodzina niezawodowa) umieszczone było 1 małoletnie dziecko z tut. gminy. W tym zakresie zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina Niechanowo zobowiązana do ponoszenia wydatków z tytułu przebywania dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej dokonała refundacji na ten cel na łączną kwotę 4.186,74 zł.

Powyższe dane potwierdzają konieczność wspierania rodzin przez asystenta w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w celu poprawy ich funkcjonowania oraz zmniejszenia zjawiska dezintegracji rodziny w postaci wychowywania dziecka poza naturalną rodziną.

Wsparcie kobiet w ciąży i rodziny „Za życiem”

Z dniem 1 stycznia 2017r weszła w życie ustawa wskazująca, że wsparcie we wskazanym zakresie jest realizowane w ramach świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, jednostki samorządu terytorialnego oraz jednostki organizacyjne realizujące zadania polegające na wspieraniu rodzin. Nowo wprowadzone przepisy prawa dotyczą wsparcia realizowanego przez:

- zapewnienie dostępu do informacji w zakresie rozwiązań wspierających rodziny,
- zapewnienie kobietom w ciąży dostępu do diagnostyki prenatalnej,
- zapewnienie odpowiednich świadczeń opieki zdrowotnej w okresie ciąży, porodu i połogu,
- dostępu do poradnictwa,
- jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie lub nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu,
- dostępu do usług koordynacyjno-opiekuńczo-rehabilitacyjnych,
- zaopatrzenie w wyroby medyczne,
- opiekę paliatywną i hospicyjną.

Ustawa zakłada m.in. że rodziny uprawnione objęte zostaną pomocą asystentów rodziny na zasadach określonych w ustawie z dnia 9 czerwca 2011r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Nowe rozwiązanie prawne zapewnia dostęp do poradnictwa w zakresie wspierania rodziny. Rodzina będzie mogła korzystać ze wsparcia psychologicznego, pomocy prawnej, a także poradnictwa w zakresie przewyciężenia trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka, dostępu do rehabilitacji społecznej, zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej.

IV. ANALIZA SWOT

Aby określić właściwe cele oraz zaprojektować skuteczne działania na rzecz dziecka i rodziny należy posłużyć się analizą SWOT, czyli należy przeanalizować obecny potencjał gminy (mocne i słabe strony) oraz wskazać warunki i procesy zewnętrzne, które wpływają będą lub wpływają na funkcjonowanie gminy w analizowanym obszarze (tj. szanse i zagrożenia).

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> - rolniczy charakter gminy - bliskość dużego ośrodka miejskiego to możliwość kształcenia na poziomie średnim i wyższym, - stabilna liczba mieszkańców, - posiadanie budynków użyteczności publicznej, -dobre działające kluby sportowe, - doświadczenie zawodowe pracowników instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny, - doświadczenie we współpracy z różnymi podmiotami pracującymi na rzecz rodziny, - Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Niechanowo, - Gminny Program Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania narkomanii, - Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, - Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego, - Funkcjonowanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Niechanowie, - współpraca z Bankiem Żywności w Poznaniu, - 	<ul style="list-style-type: none"> - bierność i niewielkie zaangażowanie rodzin, - rosnąca niewydolność rodziców w procesie wychowawczym, - niechęć współpracy ze strony rodzin pomimo dobrego przygotowania i otwartości instytucji, - roszczeniowość i niezaradność rodzin pozostających w strefie oddziaływań pomocy społecznej, - uzależnienie od alkoholu, nikotyny i innych substancji uzależniających, - uzależnienia behawioralne (komputer, telefon), - ograniczona dostępność specjalistów, - zbyt duże obciążenie samorządu w stosunku do możliwości finansowych, kadrowych, lokalowych, - brak mieszkań socjalnych,
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> - poprawa sytuacji finansowej rodzin wielodzietnych, - wzmocnienie roli opiekuńczo-wychowawczej rodzin, - zmiana mentalności społecznej w kwestii postrzegania rodzin dysfunkcyjnych, - edukacja rodzin poprzez treningi umiejętności rodzicielskich, zarządzania domowym budżetem, - podnoszenie kwalifikacji i kompetencji pracowników instytucji wspierających rodzinę, - realizacja programów profilaktycznych szczególnie wśród dzieci i młodzieży, - wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę, - mobilizowanie dorosłych i młodzieży do 	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost kosztów utrzymania rodziny, - wzrost zjawisk społecznie nieakceptowanych, również wśród młodzieży (przemoc, alkoholizm, narkomania, uzależnienia behawioralne), - rozluźnienie więzi rodzinnych, - zaniechanie obowiązków opiekuńczo-wychowawczych przez rodziców, - niskie kompetencje społeczne i wychowawcze rodziców, - wzrost postaw roszczeniowych wśród klientów pomocy społecznej, - uzależnienie osób i rodzin od systemu pomocy społecznej, - stereotypowe postrzeganie Ośrodka Pomocy Społecznej jako instytucji przyznającej jedynie

podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych poprzez szkolenia, kursy itp.	świadczenia pieniężne, - rosnąca liczba zadań do realizacji przez samorządy przy braku lub niewielkim poziomie dofinansowania zadań,
--	---

V. INSTYTUCJE REALIZUJĄCE DZIAŁANIA NA RZECZ DZIECKA I RODZINY W GMINIE NIECHANOWO

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Praca socjalna, pomoc edukacyjno-pedagogiczna, wspieranie materialne rodzin z systemu pomocy społecznej, pomoc w dożywianiu dzieci w szkołach, świadczenia rodzinne, przyznawanie i wypłacanie stypendiów szkolnych, zapewnienie wsparcia w formie asystenta rodziny, aktywizacja społeczno-zawodowa
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Wsparcie psychologiczne, przygotowanie i realizowanie programów profilaktycznych i edukacyjnych wspierających wychowanie młodzieży, przeciwdziałanie problemom dotyczącym nadużywania alkoholu i innych używek, działania promujące zdrowy styl życia bez używek,
Zespół Interdyscyplinarny	Wsparcie i pomoc rodzinom w przezwyciężeniu problemu przemocy, monitorowanie środowisk z założonymi Niebieskimi Kartami
Punkt Konsultacyjny	Prowadzenie konsultacji dla rodzin i konsultacji indywidualnych, prowadzenie specjalistycznego poradnictwa, udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogiczno-edukacyjnej, diagnozowanie problemów rodziny i tworzenie planu pomocy, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie,
Placówki oświatowe	Działalność edukacyjno- wychowawcza, psychologiczno-edukacyjna wsparcie pedagogiczne, i psychologiczne dla rodziców i dzieci, realizacja programów edukacyjnych
Placówki służby zdrowia	Działalność w zakresie profilaktyki i opieki zdrowotnej
Urząd Gminy	Dowozy dzieci do szkół, wydawanie decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych dla osób nieubezpieczonych z niskimi dochodami,
Sąd i kuratorzy sądowi	Monitorowanie i udzielanie pomocy rodzinom w prawidłowym

	wywiązywaniu się z ich ról rodzicielskich, opiekuńczych oraz wychowawczych. Pomoc rodzinom w celu odzyskania prawidłowych relacji społecznych
Komenda Policji	Działania interwencyjne oraz zapobiegające przemocy w rodzinie, Prowadzenie monitoringu środowisk (szczególnie rodzin z dziećmi) zagrożonych przemocą

VI. CELE PROGRAMU

Na podstawie dokonanej diagnozy sytuacji demograficznej i społecznej w gminie Niechanowo w zakresie organizacji systemu opieki nad dzieckiem oraz wsparcia rodziny, a także na podstawie obowiązującego stanu prawnego, w oparciu o doświadczenia zawodowe specjalistów, osób współpracujących – zdefiniowano cel główny programu.

Działania przewidziane w poszczególnych celach szczegółowych umożliwiają realizowanie na poziomie lokalnym polityki prorodzinnej, rozumianej jako stwarzanie warunków prawnych, ekonomicznych i społecznych umacniających rolę rodziny, zapewniających jej trwałość, rozwój oraz właściwe wypełnianie przez nią podstawowych ról społecznych oraz wychowawczych.

Cel główny:

Stworzenie skutecznego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną, optymalnych warunków do wychowania dzieci w środowisku rodziny biologicznej oraz wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich podstawowych obowiązków opiekuńczo-wychowawczych.

Cel szczegółowy 1. Wsparcie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze	
Działania	Wskaźniki
1. Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich obowiązków rodzicielskich przez działania asystenta rodziny. 2. Objęcie wsparciem rodzin dotkniętych przemocą lub problemem alkoholowym 3. Prowadzenie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego. 4. Praca socjalna polegająca na wzmacnianiu lub odzyskiwaniu przez rodzinę zdolności do pełnienia prawidłowych funkcji. 5. Udzielanie pomocy rodzinom z których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej, w odbudowaniu relacji umożliwiających powrót dziecka do rodziny biologicznej. 6. Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów związanych z niepełnosprawnością członka	-liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, - liczba zatrudnionych asystentów rodziny, -rodzaj i forma udzielonego poradnictwa specjalistycznego, -liczba dzieci przebywających i kierowanych do pieczy zastępczej, -liczba rodzin objętych pracą socjalną, -liczba rodzin którym udzielono pomocy z powodu

<p>rodziny (dorosłego lub dziecka).</p> <p>7.Organizowanie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób ze specjalnymi potrzebami.</p> <p>8.Analizowanie i monitorowanie sytuacji rodzin których dzieci zagrożone są umieszczeniem w pieczy zastępczej</p>	<p>niepełnosprawności członka rodziny,</p> <p>-liczba osób objętych specjalistycznymi usługami opiekuńczymi</p>
<p>Cel szczegółowy 2.</p> <p>Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny</p>	
<p>Działania</p>	<p>Wskaźniki</p>
<p>1.Wspieranie w zaspokojeniu podstawowych potrzeb dziecka i rodziny przez zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej.</p> <p>2.Objęcie dożywianiem wszystkich osób i dzieci , które wymagają takiej pomocy.</p> <p>3.Zabezpieczenie środków finansowych na pobyt dzieci w pieczy zastępczej.</p> <p>4.Organizowanie wypoczynku dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.</p> <p>5.Zapewnienie osobom doznającym przemocy miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej</p>	<p>-liczba rodzin objętych pomocą OPS,</p> <p>-liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne,</p> <p>-liczba dzieci korzystających ze zorganizowanego wypoczynku,</p> <p>-ilość wydanych Kart Dużej Rodziny,</p> <p>-liczba dzieci korzystających z dożywiania,</p> <p>-liczba dzieci kierowanych i przebywających w pieczy zastępczej.</p>
<p>Cel szczegółowy 3.</p> <p>Zapobieganie i ograniczanie powstawaniu sytuacji kryzysowych oraz wynikających z nich negatywnych skutków dla rodziny</p>	
<p>Działania</p>	<p>Wskaźniki</p>
<p>1.Współpraca z kuratorami sądowymi, policją, szkołami w celu wypracowania wspólnych działań profilaktycznych.</p> <p>2.Współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.</p> <p>3.Zapewnienie dostępności poradnictwa specjalistycznego oraz organizowanie i informowanie o miejscach pomocy.</p> <p>4.Zapewnienie wsparcia rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze przez wsparcie asystenta rodziny</p> <p>4.Działania aktywizujące zawodowo i społecznie na rzecz rodzin.</p> <p>5.Zapobieganie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny dotkniętej problemem przemocy lub nadużywania alkoholu.</p> <p>6.Działania Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych.</p> <p>7.Motywowanie do podejmowania leczenia uzależnień.</p>	<p>-liczba rodzin objętych działaniami,</p> <p>-liczba i rodzaj działań</p> <p>-liczba nadzorów kuratorów sądowych,</p> <p>-liczba uczniów korzystających z programów profilaktycznych,</p> <p>-liczba wszczętych procedur Niebieskich Kart</p> <p>-liczba i formy przekazów informujących o miejscach udzielania pomocy,</p> <p>-liczba rodzin objętych monitoringiem,</p> <p>-liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny</p>

VII. PLANOWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Zakładanym efektem realizacji Programu jest polepszenie sytuacji rodziny i dziecka w tej rodzinie, wzmocnienie lub przywrócenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie zjawiska niedostosowania społecznego, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka. Wszystkie działania są ukierunkowane na konsolidację współpracy różnych grup społecznych, organizacji pozarządowych i instytucji. Celem jest odbudowywanie właściwych relacji rodzinnych w tym: pozostawienia dzieci w miejscu zamieszkania z rodzicami oraz reintegracja rodziny naturalnej poprzez powrót dziecka z pieczy zastępczej do rodziny. Instytucjonalne wsparcie daje szansę samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami, co przyczyni się do prawidłowego funkcjonowania w rodzinie i w środowisku. Program ma stworzyć poczucie odpowiedzialności oraz sprawić, by rodziny przy wykorzystaniu swojego potencjału rozwiązywały problemy, a tym samym wychodziły z kryzysu w jakim się znalazły.

Aby osiągnąć zamierzone cele w realizację programu powinny włączyć się aktywnie instytucje, placówki i organizacje, które swoimi działaniami wspierają dzieci i rodziny.

VIII. ADRESACI PROGRAMU

Gminny Program Wspierania Rodziny skierowany jest do:

- rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- dzieci zagrożonych umieszczeniem w pieczy zastępczej,
- rodzin, w których władza rodzicielska została odebrana lub ograniczona poprzez umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej,
- rodzin z dziećmi zagrożonych wykluczeniem społecznym

IX. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

1. Środki własne gminy.
2. Dotacje z budżetu państwa.
3. Dotacje unijne.
4. Inne fundusze zewnętrzne.

X. MONITORING I EWALUACJA

Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem otwartym, długofalowym i będzie podlegał monitoringowi i ewaluacji w zależności od występujących potrzeb, istotnych zmian i modyfikacji rozpoznawanych i ustalonych przez podmioty zajmujące się problemami rodziny. W ramach jego realizacji będą gromadzone informacje, które pozwolą na ocenę postępów, wskażą dalsze potrzeby i zrekonstruują działania, które mają dać informację zwrotną pozwalającą na określenie i wprowadzenie dodatkowych zmian w programie. Wskazana jest współpraca pomiędzy instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami w celu zapewnienia lepszego efektu podjętych inicjatyw. Ewaluacja będzie miała charakter usprawniający i wskazujący kierunki ewentualnych zmian

w zapisach programowych - pozwoli na sprawdzenie efektywności i skuteczności przyjętych założeń oraz sposobu wydatkowania środków przeznaczonych na ich realizację.

Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych.

Zgodnie z art. 179 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w terminie do 31 marca każdego roku Wójt składa Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z ich realizacją.

Koordinacją w zakresie realizacji Programu zajmuje się Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Niechanowie.

Załącznik do Uchwały Nr XXV.153.2022

Rady Gminy Niechanowo

z dnia 30.05.2022

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE NIECHANOWO
NA LATA 2022 - 2024**

SPIS TREŚCI

- I. WPROWADZENIE**
- II. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU**
- III. DIAGNOZA SPOŁECZNA**
- IV. ANALIZA SWOT**
- V. INSTYTUCJE DZIAŁAJĄCE NA RZECZ DZIECKA I RODZINY W GMINIE NIECHANOWO**
- VI. CELE PROGRAMU**
- VII. PLANOWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU**
- VIII. BENEFICJENCJI PROGRAMU**
- IX. ŹRÓDŁA FINANOWANIA**
- X. MONITORING I EWALUACJA**

I. WPROWADZENIE

Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Niechanowo na lata 2022-2024 został opracowany na podstawie art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zgodnie z zapisami cyt. ustawy do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną. Program służy ochronie najmłodszych oraz wspieraniu rodzin przeżywających trudności w prawidłowym wypełnianiu swoich podstawowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

W celu stworzenia niniejszego programu wspierano się diagnozą problemów społecznych przeprowadzoną w 2019r – dzięki temu działania programu są spójne ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Niechanowo. Założenia przedstawione w Gminnym Programie Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 są kontynuacją działań poprzedniego Programu. Ponowna analiza potrzeb społeczności lokalnej oraz uwzględnienie zachodzących zmian społecznych, pomogły w przygotowaniu Programu odpowiadającego na potrzeby rodzin zamieszkujących gminę Niechanowo.

Sytuacja materialna wielu rodzin uległa poprawie dzięki rządowym programom, jednakże jakość sprawowanej opieki nad dziećmi, budowanie emocjonalnych więzi czy kwestie wychowawcze wciąż pozostają wyzwaniem.

Cele wyznaczone programem służą zatem realizacji ustawowego obowiązku wspierania rodzin, jak również podejmowaniu różnorodnych działań i inicjatyw promujących i wzmacniających przekonanie o niezastąpionej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka, szczególnie w obliczu wyzwań współczesnego świata. Czynnikiem wzmacniającym efektywność działań jest pewnego rodzaju interdyscyplinarność programu, która zakłada zaangażowanie i wykorzystanie potencjału różnorodnych instytucji – tak aby podjąć najbardziej konstruktywne działania na rzecz danej rodziny. Udzielanie pomocy nie powinno ograniczać się tylko do sytuacji kryzysowych, należy podejmować działania o charakterze prewencyjnym, profilaktycznym. Głównym zadaniem i istotą działań pomocowych powinno być przeciwdziałanie sytuacjom związanym z umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej. Trzeba pamiętać, że rodzina jest podstawową komórką, w której powinien odbywać się naturalny proces kształtowania się osobowości wszystkich członków rodziny ze szczególnym uwzględnieniem dzieci.

Rodzina, w naszym przekonaniu, jest najważniejszym miejscem kształtowania człowieka, przekazywania wartości i budowania trwałych relacji. Rodzina stanowi integralną część społeczeństwa, jest jego najmniejszą, a zarazem podstawową komórką – pierwszym i podstawowym środowiskiem wychowawczym dziecka w którym przebiega proces socjalizacji dzieci, kształtowanie ich osobowości oraz przygotowanie do pełnienia przyszłych ról społecznych. Rodzina kształtuje osobowość młodego pokolenia, postawę społeczną i wyznacza koleje jego losu – dlatego tylko „zdrowa rodzina” jest warunkiem wykreowania młodego pokolenia, które będzie miało poczucie własnej wartości, aspiracji, empatii jak również będzie bazą do budowania kolejnej prawidłowo funkcjonującej najmniejszej komórki społecznej.

Rozpad rodziny, niewydolność wychowawcza, brak poczucia bezpieczeństwa, narastanie konfliktów powodują wzrost zjawisk negatywnych, które wymagają ingerencji z zewnątrz – angażując siły i środki społeczne. Wsparcie rodziny powinno być wczesne i mieć charakter profilaktyczny. Główną zasadą powinna być zasada pomocniczości. Działania przyniosą najlepszy efekt gdy będą się odbywać za zgodą rodziny i przy jej aktywnym udziale. Praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadrę, winna być kompleksowa i obiektywna. Pracę z rodziną należy podjąć w jej najbliższym otoczeniu i w różnorodnych formach środowiskowych bez potrzeby odrywania dziecka od rodziny. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć

charakter profilaktyczny, uwzględniając zasadę pomocniczości. Konieczność odebrania dziecka rodzinie biologicznej i jego umieszczenie w rodzinie zastępczej jest ostatecznością – wtedy podstawowym celem pracy z rodziną biologiczną będzie podjęcie działań zmierzających do jak najszybszego powrotu dziecka do rodziny biologicznej. Jednym z nowatorskich rozwiązań w systemie pomocy społecznej jest możliwość zatrudnienia asystenta rodziny do pracy na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Rola asystenta rodziny polega na całościowym wspieraniu rodziny wychowującej dzieci zagrożone wykluczeniem społecznym, poprzez zmotywowanie i nakłonienie rodziny do ich sprawczości, podniesienia własnej samooceny, wzbudzenia wiary we własne siły, a także udzielenie pomocy w nowym przeorganizowaniu prowadzenia gospodarstwa domowego i właściwego zarządzania posiadanymi środkami finansowymi. Działania asystenta rodziny mają wspomagać rozwój kompetencji wszystkich członków rodziny, tj: rodziców, dzieci, czemu służy indywidualne podejście do każdej rodziny, jej problemów i jej zasobów. Asystent nie przejmuje działań za rodzinę, jedynie wspiera ją w wykonywaniu określonych czynności i zadań, pokazuje jakie efekty przyniesie ich praca nad wprowadzaniem pożądaných zmian, tak aby przyniosły zamierzone, pozytywne efekty. Pozostawienie rodzin bez fachowego wsparcia i różnorodnej pomocy specjalistycznej spowoduje wzrost zjawiska dalszej degradacji rodzin i skutkować będzie różnorodnymi konsekwencjami, którymi najbardziej zagrożone będą małoletnie dzieci.

Niniejszy program jest propozycją zintegrowanych kierunków działań realizowanych w zakresie opieki nad dziećmi i rodziną na terenie gminy Niechanowo – ma zatem charakter zróżnicowany, zarówno profilaktyczny jak i interwencyjny, w zależności od celów i poszczególnych zadań prowadzących do ich realizacji.

Pomoc społeczna jako instytucja polityki społecznej państwa ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. W przepisach o pomocy społecznej zawarta jest zasada pomocniczości, która kładzie nacisk na wspieranie, a nie bezpośrednie zaspokajanie potrzeb. Współuczestnictwo rodziny w działaniach na rzecz poprawy własnej sytuacji podnosi motywację, sprawia, że rodzina bierze odpowiedzialność za własne życie, a także wzmacnia poczucie sukcesu rodziny w przypadku wprowadzenia i utrwalenia pozytywnych zmian.

II. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

1. *Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*
2. *Ustawa z dnia 12 marca 2004r o pomocy społecznej*
3. *Ustawa z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu przemocy*
4. *Ustawa z dnia 26 października 1982r o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi*
5. *Ustawa z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu narkomanii*
6. *Ustawa z dnia 28 listopada 2003r o świadczeniach rodzinnych*
7. *Ustawa z dnia 07 września 2007r o pomocy osobom uprawnionym do alimentów*
8. *Ustawa z dnia 26 października 1982r o postępowaniu w sprawie nieletnich*
9. *Ustawa z dnia 11 lutego 2016r o pomocy państwa w wychowaniu dzieci*
10. *Ustawa z dnia 04 listopada 2016r o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”*
11. *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 02 kwietnia 1997r*

12. Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne ONZ z dniem 20 listopada 1989r

III. DIAGNOZA SPOŁECZNA

Diagnoza społeczna dotyczy funkcjonalności rodzin zamieszkujących w gminie Niechanowo w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Diagnoza została dokonana w oparciu o dane z Wydziału Ewidencji Ludności Urzędu Gminy w Niechanowie oraz dane będące w posiadaniu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Niechanowie. Punktem wyjścia do określenia zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest analiza danych o osobach i rodzinach objętych wsparciem Ośrodka Pomocy Społecznej w Niechanowie.

Gmina Niechanowo jest gminą wiejską, rolniczą o powierzchni 105,31 km², którą według stanu na dzień 31 grudnia 2021r zamieszkiwało 6044 mieszkańców. Gmina liczy sobie 22 sołectwa w skład których wchodzi 24 miejscowości (Arcugowo, Cielimowo, Czechowo, Drachowo, Goczałkowo, Grotkowo, Gurowo, Gurówko, Jelitowo, Jelonek, Karsewo, Kędzierzyn, Malczewo, Marysin, Mierzewo, Mikołajewice, Miroszka, Niechanowo, Nowa Wieś, Potrymowo, Trzuskoleń, Żółcz.

Dla potrzeb Programu opracowano kartę diagnostyczną , w której zawarto informacje podane w tabeli nr 1.

Tabela nr 1.

WYSZCZEGÓLNIENIE	2019	2020	2021
Ogólna liczba mieszkańców	5991	6039	6044
Kobiety ogółem	3041	3062	3069
0 - 7	304	301	311
8 - 17	367	385	395
18 – 60	1760	1751	1736
pow. 61	610	625	627
Mężczyźni ogółem	2950	2977	2975
0 - 7	278	302	298

8 - 17	404	391	391
18 - 65	1959	1975	1962
pow. 65	309	309	324

Mając na uwadze płeć i wiek mieszkańców gminy Niechanowo można zaobserwować zwiększającą się z każdym rokiem liczbę dzieci w przedziale wiekowym (0 – 7 lat), w nieznacznym stopniu ale ubywa osób obojga płci w wieku produkcyjnym. Natomiast zdecydowanie wzrasta liczba seniorów: (kobiety pow. 61 lat i mężczyźni powyżej 66 lat). Liczba mieszkańców ma ogólnie nadal nieznaczną tendencję wzrostową.

Udzielone świadczenia z pomocy społecznej w 2021r

Pod opieką Ośrodka Pomocy Społecznej w Niechanowie w roku 2021 pozostawały ogółem **83** rodziny – z czego wyszczególniono następujące typy rodzin:

- z dziećmi **24**
- niepełne z dziećmi **9**
- emerytów i rencistów **17**
- 1-osobowe gospodarstwa **33**

Zamieszczona poniżej tabela wskazuje, iż liczba korzystających z pomocy rodzin z dziećmi zmniejszyła się gdy po 1 kwietnia 2016r weszło w życie świadczenie wychowawcze – tzw. 500 +). Można więc stwierdzić, że część rodzin dzięki świadczeniu wychowawczemu podjęła wysiłek wykorzystania własnych możliwości i zasobów w celu uniezależnienia się od pomocy społecznej.

Tabela nr 2.

Rok	2019	2020	2021
Ogólna liczba rodzin korzystających ze wsparcia OPS	97	89	83
Liczba rodzin z dziećmi korzystających ze wsparcia OPS	30	26	24

Przyczyny i nasilenie trudnych sytuacji życiowych rodzin pokazuje tabela nr 3

Tabela nr 3.

Występujący problem	Liczba środowisk
Ubóstwo	36
Bezdomność	4

Potrzeba ochrony macierzyństwa	14
W tym : wielodzietność	12
Bezrobocie	19
Niepełnosprawność	47
Długotrwała lub ciężka choroba	38
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	7
Alkoholizm	10
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1

W 2021r głównym powodem przyznania świadczeń była niepełnosprawność i długotrwała lub ciężka choroba. Kolejnymi najczęściej występującymi przyczynami udzielania pomocy było ubóstwo i bezrobocie. Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych zdiagnozowano w 7 środowiskach.

Przyczyny udzielania pomocy można interpretować, jako najczęstsze problemy społeczne występujące na terenie gminy. Bezrobocie/bierność zawodowa są kolejną, często występującą przyczyną ubóstwa, które mają podstawowy wpływ na funkcjonowanie rodzin. W połączeniu z innymi czynnikami dysfunkcyjnymi jak: długotrwała choroba, niepełnosprawność, alkoholizm, bardzo często dochodzi do powstania problemu bezradności zarówno w sprawach opiekuńczo-wychowawczych jak i w prowadzenia gospodarstwa domowego. Dlatego, jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby są zobligowane do wspierania rodziny i podjęcia na jej rzecz określonych działań. Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań.

Rodzina dysfunkcyjna

Przez rodzinę dysfunkcyjną rozumiemy rodzinę, która nie wypełnia swoich podstawowych zadań i obowiązków wobec swoich małoletnich dzieci – rodzice przedkładają zaspokojenie własnych potrzeb, nie interesując się dobrem będących na ich utrzymaniu dzieci. Taka długotrwała sytuacja doprowadza do zaburzenia więzi emocjonalnej między członkami rodziny, relacje w rodzinie są bardzo napięte a sytuacja emocjonalna i socjalna dzieci jest bardzo trudna. Każda rodzina dysfunkcyjna naraża dzieci na szereg negatywnych emocji, brak zabezpieczenia podstawowych potrzeb, stosuje surowe kary – często nieadekwatne do stopnia przewinienia.

O rodzinie dysfunkcyjnej mówimy w sytuacji, w której:

1. jedno bądź oboje rodziców uzależniło się od alkoholu,
2. występuje problem wykorzystania seksualnego małoletnich (w sytuacji bezradności małoletnich pozostających na utrzymaniu),
3. jedno bądź oboje rodzice stosują przemoc psychiczną, emocjonalną wobec swoich małoletnich dzieci (szantaż, zastraszanie itp.),
4. jedno bądź oboje rodzice stosują przemoc fizyczną wobec małoletnich dzieci

Rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, służby medyczne, policję, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną oraz podejmowania działań na rzecz rodziny w oparciu o sprecyzowany plan działania. Praca z takimi rodzinami wymaga od kadry pomocy społecznej wysokiego profesjonalizmu i zaangażowania w podejmowanych działaniach.

Organizując różne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloproblemowej, należy doceniać i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w prawidłowym rozwoju dziecka, należy ją wspierać i wspomagać tak, aby jej przywrócić prawidłowe funkcjonowanie. Stąd też, założeniem niniejszego Programu jest wsparcie rodziny naturalnej już na etapie, kiedy pojawiają się problemy.

Istotną rolę w działalności GOPS odgrywa praca socjalna, która jest działalnością zawodową mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie i pełnienia ról rodzicielskich.

Zapewnienie wsparcia pracowników socjalnych, asystenta rodziny i pomocy innych instytucji w znacznym stopniu daje szansę na pozostawienie dziecka w rodzinie biologicznej.

Realizując zadanie określone w ustawie o wspieraniu i systemie pieczy zastępczej Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej w Niechanowie zatrudnia od 1 października 2021r na ½ etatu asystenta rodziny, pracującego na umowę zlecenie w zadaniowym systemie czasu pracy. Aktualnie na terenie gminy Niechanowo opieką i monitoringiem asystenta objętych jest 7 rodzin z małoletnimi dziećmi, które wymagały natychmiastowego wsparcia. W/w rodziny dobrowolnie zadeklarowały współpracę i podpisały stosowny wniosek .

Współpraca z asystentem rodziny, poza sytuacjami kiedy obowiązek ten nakłada sąd, jest dobrowolna i następuje po podpisaniu deklaracji o współpracy. Czas współpracy jest różny w zależności od występujących problemów i determinacji rodziny, aby problemy te przezwyciężyć. Obserwuje się, że okres współpracy z asystentem rodziny wydłuża się z uwagi na mnogość problemów występujących w środowisku. Po zakończeniu współpracy z asystentem, rodzina zostaje objęta monitoringiem przez kolejne 3 miesiące. Monitoring polega na wizycie asystenta u rodziny w miejscu jej zamieszkania.

Asystent przyznawany jest rodzinie na wniosek pracownika socjalnego, po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz dokonaniu analizy sytuacji rodziny. Warunkiem podjęcia współpracy jest wyrażenie zgody rodziców na objęcie ich rodziny działaniami asystenta rodziny. Specjalistyczne, wielopłaszczyznowe wsparcie asystenta przyczynia się do podniesienia kompetencji rodzicielskich i odsuwa zagrożenie związane z koniecznością odebrania dzieci ze środowiska naturalnego i umieszczenia ich w pieczy zastępczej. Natomiast w sytuacji braku zgody rodziny na współpracę z asystentem rodziny, po dokonaniu przez pracownika socjalnego głębokiej analizy środowisk rodzinnych, w sytuacji zagrożenia dobra dziecka sąd opiekuńczy może zarządzić środek zapobiegawczy w formie umieszczenia dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych lub w rodzinach zastępczych. Praca z rodziną biologiczną prowadzona jest także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej. Rezultaty pracy z rodzinami zależą przede wszystkim od aktywności tych rodzin, woli włączenia się w realizację planu pomocy, chęci wprowadzenia pozytywnych zmian w życiu rodzinnym, tak aby dzieci mogły powrócić do swoich rodzin biologicznych i już bezpiecznie w nich funkcjonować.

Pieczna zastępcza

Pieczna zastępcza może być sprawowana w formie rodzinnej (rodzina zastępcza (zawodowa, niezawodowa, rodzinny dom dziecka) lub instytucjonalnej (placówki opiekuńczo-wychowawcze). Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w zakresie zasad finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej, samorząd gminy ponosi odpowiednio wydatki na opiekę i wychowanie w wysokości:

- 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30 % w drugim roku,
- 50% w trzecim roku.

Jak wynika z informacji Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gnieźnie w roku 2021 w rodzinnej pieczy zastępczej (rodzina niezawodowa) umieszczone było 1 małoletnie dziecko z tut. gminy. W tym zakresie zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina Niechanowo zobowiązana do ponoszenia wydatków z tytułu przebywania dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej dokonała refundacji na ten cel na łączną kwotę 4.186,74 zł.

Powyższe dane potwierdzają konieczność wspierania rodzin przez asystenta w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w celu poprawy ich funkcjonowania oraz zmniejszenia zjawiska dezintegracji rodziny w postaci wychowywania dziecka poza naturalną rodziną.

Wsparcie kobiet w ciąży i rodziny „Za życiem”

Z dniem 1 stycznia 2017r weszła w życie ustawa wskazująca, że wsparcie we wskazanym zakresie jest realizowane w ramach świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, jednostki samorządu terytorialnego oraz jednostki organizacyjne realizujące zadania polegające na wspieraniu rodzin. Nowo wprowadzone przepisy prawa dotyczą wsparcia realizowanego przez:

- zapewnienie dostępu do informacji w zakresie rozwiązań wspierających rodziny,
- zapewnienie kobietom w ciąży dostępu do diagnostyki prenatalnej,
- zapewnienie odpowiednich świadczeń opieki zdrowotnej w okresie ciąży, porodu i połogu,
- dostępu do poradnictwa,
- jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie lub nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu,
- dostępu do usług koordynacyjno-opiekuńczo-rehabilitacyjnych,
- zaopatrzenie w wyroby medyczne,
- opiekę paliatywną i hospicyjną.

Ustawa zakłada m.in. że rodziny uprawnione objęte zostaną pomocą asystentów rodziny na zasadach określonych w ustawie z dnia 9 czerwca 2011r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Nowe rozwiązanie prawne zapewnia dostęp do poradnictwa w zakresie wspierania rodziny. Rodzina będzie mogła korzystać ze wsparcia psychologicznego, pomocy prawnej, a także poradnictwa w zakresie przewyciężenia trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka, dostępu do rehabilitacji społecznej, zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej.

IV. ANALIZA SWOT

Aby określić właściwe cele oraz zaprojektować skuteczne działania na rzecz dziecka i rodziny należy posłużyć się analizą SWOT, czyli należy przeanalizować obecny potencjał gminy (mocne i słabe strony) oraz wskazać warunki i procesy zewnętrzne, które wpływają będą lub wpływają na funkcjonowanie gminy w analizowanym obszarze (tj. szanse i zagrożenia).

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> - rolniczy charakter gminy - bliskość dużego ośrodka miejskiego to możliwość kształcenia na poziomie średnim i wyższym, - stabilna liczba mieszkańców, - posiadanie budynków użyteczności publicznej, -dobre działające kluby sportowe, - doświadczenie zawodowe pracowników instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny, - doświadczenie we współpracy z różnymi podmiotami pracującymi na rzecz rodziny, - Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Niechanowo, - Gminny Program Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania narkomanii, - Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, - Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego, - Funkcjonowanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Niechanowie, - współpraca z Bankiem Żywności w Poznaniu, - 	<ul style="list-style-type: none"> - bierność i niewielkie zaangażowanie rodzin, - rosnąca niewydolność rodziców w procesie wychowawczym, - niechęć współpracy ze strony rodzin pomimo dobrego przygotowania i otwartości instytucji, - roszczeniowość i niezaradność rodzin pozostających w strefie oddziaływań pomocy społecznej, - uzależnienie od alkoholu, nikotyny i innych substancji uzależniających, - uzależnienia behawioralne (komputer, telefon), - ograniczona dostępność specjalistów, - zbyt duże obciążenie samorządu w stosunku do możliwości finansowych, kadrowych, lokalowych, - brak mieszkań socjalnych,
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> - poprawa sytuacji finansowej rodzin wielodzietnych, - wzmocnienie roli opiekuńczo-wychowawczej rodzin, - zmiana mentalności społecznej w kwestii postrzegania rodzin dysfunkcyjnych, - edukacja rodzin poprzez treningi umiejętności rodzicielskich, zarządzania domowym budżetem, - podnoszenie kwalifikacji i kompetencji pracowników instytucji wspierających rodzinę, - realizacja programów profilaktycznych szczególnie wśród dzieci i młodzieży, - wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę, - mobilizowanie dorosłych i młodzieży do 	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost kosztów utrzymania rodziny, - wzrost zjawisk społecznie nieakceptowanych, również wśród młodzieży (przemoc, alkoholizm, narkomania, uzależnienia behawioralne), - rozluźnienie więzi rodzinnych, - zaniechanie obowiązków opiekuńczo-wychowawczych przez rodziców, - niskie kompetencje społeczne i wychowawcze rodziców, - wzrost postaw roszczeniowych wśród klientów pomocy społecznej, - uzależnienie osób i rodzin od systemu pomocy społecznej, - stereotypowe postrzeganie Ośrodka Pomocy Społecznej jako instytucji przyznającej jedynie

podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych poprzez szkolenia, kursy itp.	świadczenia pieniężne, - rosnąca liczba zadań do realizacji przez samorządy przy braku lub niewielkim poziomie dofinansowania zadań,
--	---

V. INSTYTUCJE REALIZUJĄCE DZIAŁANIA NA RZECZ DZIECKA I RODZINY W GMINIE NIECHANOWO

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Praca socjalna, pomoc edukacyjno-pedagogiczna, wspieranie materialne rodzin z systemu pomocy społecznej, pomoc w dożywianiu dzieci w szkołach, świadczenia rodzinne, przyznawanie i wypłacanie stypendiów szkolnych, zapewnienie wsparcia w formie asystenta rodziny, aktywizacja społeczno-zawodowa
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Wsparcie psychologiczne, przygotowanie i realizowanie programów profilaktycznych i edukacyjnych wspierających wychowanie młodzieży, przeciwdziałanie problemom dotyczącym nadużywania alkoholu i innych używek, działania promujące zdrowy styl życia bez używek,
Zespół Interdyscyplinarny	Wsparcie i pomoc rodzinom w przezwyciężeniu problemu przemocy, monitorowanie środowisk z założonymi Niebieskimi Kartami
Punkt Konsultacyjny	Prowadzenie konsultacji dla rodzin i konsultacji indywidualnych, prowadzenie specjalistycznego poradnictwa, udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogiczno-edukacyjnej, diagnozowanie problemów rodziny i tworzenie planu pomocy, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie,
Placówki oświatowe	Działalność edukacyjno- wychowawcza, psychologiczno-edukacyjna wsparcie pedagogiczne, i psychologiczne dla rodziców i dzieci, realizacja programów edukacyjnych
Placówki służby zdrowia	Działalność w zakresie profilaktyki i opieki zdrowotnej
Urząd Gminy	Dowozy dzieci do szkół, wydawanie decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych dla osób nieubezpieczonych z niskimi dochodami,
Sąd i kuratorzy sądowi	Monitorowanie i udzielanie pomocy rodzinom w prawidłowym

	wywiązywaniu się z ich ról rodzicielskich, opiekuńczych oraz wychowawczych. Pomoc rodzinom w celu odzyskania prawidłowych relacji społecznych
Komenda Policji	Działania interwencyjne oraz zapobiegające przemocy w rodzinie, Prowadzenie monitoringu środowisk (szczególnie rodzin z dziećmi) zagrożonych przemocą

VI. CELE PROGRAMU

Na podstawie dokonanej diagnozy sytuacji demograficznej i społecznej w gminie Niechanowo w zakresie organizacji systemu opieki nad dzieckiem oraz wsparcia rodziny, a także na podstawie obowiązującego stanu prawnego, w oparciu o doświadczenia zawodowe specjalistów, osób współpracujących – zdefiniowano cel główny programu.

Działania przewidziane w poszczególnych celach szczegółowych umożliwiają realizowanie na poziomie lokalnym polityki prorodzinnej, rozumianej jako stwarzanie warunków prawnych, ekonomicznych i społecznych umacniających rolę rodziny, zapewniających jej trwałość, rozwój oraz właściwe wypełnianie przez nią podstawowych ról społecznych oraz wychowawczych.

Cel główny:

Stworzenie skutecznego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną, optymalnych warunków do wychowania dzieci w środowisku rodziny biologicznej oraz wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich podstawowych obowiązków opiekuńczo-wychowawczych.

Cel szczegółowy 1. Wsparcie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze	
Działania	Wskaźniki
1. Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich obowiązków rodzicielskich przez działania asystenta rodziny. 2. Objęcie wsparciem rodzin dotkniętych przemocą lub problemem alkoholowym 3. Prowadzenie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego. 4. Praca socjalna polegająca na wzmacnianiu lub odzyskiwaniu przez rodzinę zdolności do pełnienia prawidłowych funkcji. 5. Udzielanie pomocy rodzinom z których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej, w odbudowaniu relacji umożliwiających powrót dziecka do rodziny biologicznej. 6. Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów związanych z niepełnosprawnością członka	-liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, - liczba zatrudnionych asystentów rodziny, -rodzaj i forma udzielonego poradnictwa specjalistycznego, -liczba dzieci przebywających i kierowanych do pieczy zastępczej, -liczba rodzin objętych pracą socjalną, -liczba rodzin którym udzielono pomocy z powodu

<p>rodziny (dorosłego lub dziecka).</p> <p>7.Organizowanie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób ze specjalnymi potrzebami.</p> <p>8.Analizowanie i monitorowanie sytuacji rodzin których dzieci zagrożone są umieszczeniem w pieczy zastępczej</p>	<p>niepełnosprawności członka rodziny,</p> <p>-liczba osób objętych specjalistycznymi usługami opiekuńczymi</p>
<p>Cel szczegółowy 2.</p> <p>Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny</p>	
<p>Działania</p>	<p>Wskaźniki</p>
<p>1.Wspieranie w zaspokojeniu podstawowych potrzeb dziecka i rodziny przez zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej.</p> <p>2.Objęcie dożywianiem wszystkich osób i dzieci , które wymagają takiej pomocy.</p> <p>3.Zabezpieczenie środków finansowych na pobyt dzieci w pieczy zastępczej.</p> <p>4.Organizowanie wypoczynku dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.</p> <p>5.Zapewnienie osobom doznającym przemocy miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej</p>	<p>-liczba rodzin objętych pomocą OPS,</p> <p>-liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne,</p> <p>-liczba dzieci korzystających ze zorganizowanego wypoczynku,</p> <p>-ilość wydanych Kart Dużej Rodziny,</p> <p>-liczba dzieci korzystających z dożywiania,</p> <p>-liczba dzieci kierowanych i przebywających w pieczy zastępczej.</p>
<p>Cel szczegółowy 3.</p> <p>Zapobieganie i ograniczanie powstawaniu sytuacji kryzysowych oraz wynikających z nich negatywnych skutków dla rodziny</p>	
<p>Działania</p>	<p>Wskaźniki</p>
<p>1.Współpraca z kuratorami sądowymi, policją, szkołami w celu wypracowania wspólnych działań profilaktycznych.</p> <p>2.Współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.</p> <p>3.Zapewnienie dostępności poradnictwa specjalistycznego oraz organizowanie i informowanie o miejscach pomocy.</p> <p>4.Zapewnienie wsparcia rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze przez wsparcie asystenta rodziny</p> <p>4.Działania aktywizujące zawodowo i społecznie na rzecz rodzin.</p> <p>5.Zapobieganie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny dotkniętej problemem przemocy lub nadużywania alkoholu.</p> <p>6.Działania Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych.</p> <p>7.Motywowanie do podejmowania leczenia uzależnień.</p>	<p>-liczba rodzin objętych działaniami,</p> <p>-liczba i rodzaj działań</p> <p>-liczba nadzorów kuratorów sądowych,</p> <p>-liczba uczniów korzystających z programów profilaktycznych,</p> <p>-liczba wszczętych procedur Niebieskich Kart</p> <p>-liczba i formy przekazów informujących o miejscach udzielania pomocy,</p> <p>-liczba rodzin objętych monitoringiem,</p> <p>-liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny</p>

VII. PLANOWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Zakładanym efektem realizacji Programu jest polepszenie sytuacji rodziny i dziecka w tej rodzinie, wzmocnienie lub przywrócenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie zjawiska niedostosowania społecznego, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka. Wszystkie działania są ukierunkowane na konsolidację współpracy różnych grup społecznych, organizacji pozarządowych i instytucji. Celem jest odbudowywanie właściwych relacji rodzinnych w tym: pozostawienia dzieci w miejscu zamieszkania z rodzicami oraz reintegracja rodziny naturalnej poprzez powrót dziecka z pieczy zastępczej do rodziny. Instytucjonalne wsparcie daje szansę samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami, co przyczyni się do prawidłowego funkcjonowania w rodzinie i w środowisku. Program ma stworzyć poczucie odpowiedzialności oraz sprawić, by rodziny przy wykorzystaniu swojego potencjału rozwiązywały problemy, a tym samym wychodziły z kryzysu w jakim się znalazły.

Aby osiągnąć zamierzone cele w realizację programu powinny włączyć się aktywnie instytucje, placówki i organizacje, które swoimi działaniami wspierają dzieci i rodziny.

VIII. ADRESACI PROGRAMU

Gminny Program Wspierania Rodziny skierowany jest do:

- rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- dzieci zagrożonych umieszczeniem w pieczy zastępczej,
- rodzin, w których władza rodzicielska została odebrana lub ograniczona poprzez umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej,
- rodzin z dziećmi zagrożonych wykluczeniem społecznym

IX. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

1. Środki własne gminy.
2. Dotacje z budżetu państwa.
3. Dotacje unijne.
4. Inne fundusze zewnętrzne.

X. MONITORING I EWALUACJA

Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem otwartym, długofalowym i będzie podlegał monitoringowi i ewaluacji w zależności od występujących potrzeb, istotnych zmian i modyfikacji rozpoznawanych i ustalonych przez podmioty zajmujące się problemami rodziny. W ramach jego realizacji będą gromadzone informacje, które pozwolą na ocenę postępów, wskażą dalsze potrzeby i zrekonstruują działania, które mają dać informację zwrotną pozwalającą na określenie i wprowadzenie dodatkowych zmian w programie. Wskazana jest współpraca pomiędzy instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami w celu zapewnienia lepszego efektu podjętych inicjatyw. Ewaluacja będzie miała charakter usprawniający i wskazujący kierunki ewentualnych zmian

w zapisach programowych - pozwoli na sprawdzenie efektywności i skuteczności przyjętych założeń oraz sposobu wydatkowania środków przeznaczonych na ich realizację.

Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych.

Zgodnie z art. 179 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w terminie do 31 marca każdego roku Wójt składa Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z ich realizacją.

Koordinacją w zakresie realizacji Programu zajmuje się Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Niechanowie.

**WYNIKI GŁOSOWANIA RADNYCH GMINY NIECHANOWO
NAD Uchwałą XXV.153.2022**

	ZA	PRZECIW	WSTRZYMUJE SIĘ
Bartz Teresa	X		
Dudziak Bartosz	X		
Fabiszak Józef	X		
Gadecki Jacek	X		
Góralczyk Mieczysław	X		
Janaszak Przemysław	-	-	-
Jaworska Bożena	X		
Każmierczak Dawid	-	-	-
Kotula Marzena	X		
Majewska Monika	X		
Marut Marta	X		
Prusinowski Roman	X		
Rekruciak Rafał	X		
Skweres Marcin	X		
Szeląg Katarzyna	X		